

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

**ស្តីពីការឃាត់ខ្លួនប្រធាននាយកដ្ឋានសត្វព្រៃ និងជីវចម្រុះនៃរដ្ឋបាលព្រៃឈើកម្ពុជា
ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់សហរដ្ឋអាមេរិក ទៅចូលរួមកិច្ចប្រជុំអនុសញ្ញា CITES (សាយភេស)
នៅប្រទេសប៉ាណាម៉ា**

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានការភ្ញាក់ផ្អើល និងក្តីទោមនស្សយ៉ាងខ្លាំងដោយបានទទួលដំណឹងថា លោក គ្រី ម៉ែផល ប្រធាននាយកដ្ឋានសត្វព្រៃ និងជីវចម្រុះនៃរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ត្រូវបានឃាត់ខ្លួននៅអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ ចន អេហ្ស កេណ្តឌី ក្នុងរដ្ឋញូវយ៉ក សហរដ្ឋអាមេរិក អំឡុងពេលលោកកំពុងរង់ចាំបន្តដំណើរទៅចូលរួមកិច្ចប្រជុំអនុសញ្ញាការពារសត្វ និងរុក្ខជាតិជិតផុតពូជ CITES (សាយភេស) នៅប្រទេសប៉ាណាម៉ា។

តាមការប្រកាសចុះថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២ លើគេហទំព័ររបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌សហរដ្ឋអាមេរិក លោក គ្រី ម៉ែផល និងប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើកម្ពុជា ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទសមគំនិតក្នុងការរត់ពន្ធសត្វស្វាគ្គាម ទៅសហរដ្ឋអាមេរិក។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សូមជម្រាបជូនសាធារណជនឱ្យបានជ្រាបថា៖

- ១- ក្រសួងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍ និងច្បាប់ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាសាយភេស។ វាជារឿងដ៏គួរឱ្យហួសចិត្តជាទីបំផុត ដែលលោក គ្រី ម៉ែផល ត្រូវបានឃាត់ខ្លួនក្រោមបទចោទប្រកាន់នេះ ខណៈពេលដែលលោកកំពុងធ្វើដំណើរទៅចូលរួមកិច្ចប្រជុំផ្លូវការដើម្បីការពារសត្វ និងរុក្ខជាតិជិតផុតពូជ នៅឯវេទិកាអង្គការសហប្រជាជាតិ និងខណៈពេលដែលប្រទេសទាំងពីរ គឺកម្ពុជា និងសហរដ្ឋអាមេរិកកំពុងមានទំនាក់ទំនងសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ។
- ២- នៅកម្ពុជា សត្វស្វាគ្គាមជាប្រភេទសត្វសម្បូរ និងមានវត្តមាននៅទូទាំងប្រទេស ទាំងក្នុងព្រៃធម្មជាតិ ទាំងក្នុងតំបន់ជាយក្រុង និងទីក្រុង ដូចជានៅរមណីដ្ឋានវត្តភ្នំ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញជាដើម។
- ៣- សត្វស្វាគ្គាមត្រូវបានចិញ្ចឹមនៅកម្ពុជា តាំងពីឆ្នាំ២០០៥មកម៉្លេះ ហើយត្រូវបាននាំចេញសម្រាប់គោលដៅវេជ្ជសាស្ត្រ ជាពិសេសសម្រាប់ដំណាក់កាលធ្វើពិសោធន៍ ដើម្បីផលិតឱសថ វ៉ាក់សាំង ឬគ្រឿងសំអាង។ សត្វស្វាគ្គាមទាំងនេះមិនមែនត្រូវបានចាប់ពីព្រៃ ហើយបញ្ជូនចេញទៅក្រៅប្រទេសនោះទេ។ ចំណែកកសិដ្ឋានដែលចិញ្ចឹមសត្វស្វាគ្គាមទាំងនេះទៀតសោត ទម្រាំទទួលបានការទទួលស្គាល់តាមផ្លូវច្បាប់ គឺសុទ្ធតែតម្រូវឱ្យគោរពតាមបទដ្ឋានអនាម័យ និងវិធីសាស្ត្រចិញ្ចឹមត្រឹមត្រូវ ដើម្បីរក្សាឱ្យបាននូវហ្សេនេទិករបស់វាមិនឱ្យផុតពូជនោះឡើយ។

៤- សមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងសាយភាយកម្ពុជាបានអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញសត្វស្វាគ្គាម ដោយផ្អែកលើច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាតិ និងអន្តរជាតិ។ ចំពោះការនាំចូលទៅសហរដ្ឋអាមេរិក ក្រុមហ៊ុនដែលប្រកប អាជីវកម្មនាំចេញសត្វស្វាគ្គាមនេះ ត្រូវអនុវត្តទៅតាមនីតិវិធីរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា នឹងខិតខំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីលទ្ធភាពដើម្បីស្វែងរកយុត្តិធម៌ជូនមន្ត្រីរបស់ខ្លួន ជាពិសេសអ្នកដែល បំពេញភារកិច្ចផ្លូវការតំណាងប្រទេស ស្របតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ធានាថា ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ព្រមទាំងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិនានា នឹងត្រូវបានគោរព។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទងតាមអាសយដ្ឋានអ៊ីម៉ែល៖ info@maff.gov.kh។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៩រោច ខែតុលា ឆ្នាំខាល ចតុស័ក ព.ស ២៥៦៦
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries

PRESS RELEASE

**On Arrest of Cambodian Official in Transit in the United States of America
to Attend CITES Convention Meeting in Panama**

The Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries (MAFF) of the Kingdom of Cambodia is surprised and saddened to have learned from the media that Mr. Kry Masphal, Director of Wildlife and Biodiversity Department, had been arrested at John F. Kennedy International Airport in New York, United States of America, whilst in transit to attend the meeting of the Convention of International Trade of Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) in Panama.

According to the announcement on the website of the US Justice Department, he and the head of Forestry Administration have been indicted for alleged conspiracy to smuggle crab-eating monkeys into the USA.

MAFF would like to inform the public that:

1. We uphold CITES convention's principles and laws. It is a big irony that he, who was going to attend an official meeting at the United Nations forum to protect the endangered species of wild fauna and flora, has been arrested under such alleged conspiracy, while both Cambodia and the USA, maintain good diplomatic relations.
2. The crab-eating monkeys are commonly scattered all over Cambodia, in the wilderness and suburban and urban areas including Wat Phnom tourist site in Phnom Penh.
3. Since 2005, the monkeys have been farmed in Cambodia and are exported for pharmaceutical research for new medicines and vaccines as well as cosmetic products. They are not caught from the wilderness and smuggled out, but farmed in decent manners with respect to good hygiene and health standards so as to preserve their gene pool. As obliged by CITES convention and applicable laws, only next generation of monkeys are exported.
4. Cambodian CITES management authority has allowed their exports based on both domestic and international laws and regulations. As for their imports into the US, the import companies shall be responsible for complying with all US procedures.

Hence, MAFF and the Royal Government of Cambodia will make our utmost efforts in order to seek justice for our officials, especially those on official duty representing the country according to international conventions.

MAFF will assure that rules and regulations as well as international conventions will be respected.

For additional information, please contact us by email at info@maff.gov.kh.

Phnom Penh, 17 November 2022

